

МАРИН ДАМЯНОВ

Национална академия за театрално и филмово изкуство – София

✉ marin_damianov@abv.bg

„СОЛАРИС“ НА АНДРЕЙ ТАРКОВСКИ: ЧОВЕШКО, ТВЪРДЕ ЧОВЕШКО

Статията разглежда филмовата интерпретация на научнофантастичния роман „Соларис“ (1961) на Станислав Лем, реализирана от Андрей Тарковски (1972). Обсъжда се конфликтът между писателя и режисьора, предизвикан от някои субективни виждания на Тарковски относно посланията на романа. Докато за Лем са особено важни епистемологичните въпроси, породени от самата същност на соларистиката, Тарковски подхожда към космоса „човешки, твърде човешки“: за него проникването в тайните на вселената е неразривно свързано с мистиката на човешката душа и с разрешаването на нравствените проблеми на съществуването. Дълбиннопсихологическият анализ на кинотворбата разкрива неочаквани аспекти в символиката на сюжета и образите. Специално внимание е отделено на взаимоотношенията между Оригиналa и Двойниците на Хари – главния женски персонаж.

Ключови думи: Соларис, Станислав Лем, Андрей Тарковски, човешко и космично, дълбиннопсихологическо тълкуване на Двойника

Marin Damianov

National Academy for Theater and Film Arts – Sofia

✉ marin_damianov@abv.bg

ANDREJ TARKOVSKIJ'S SOLARIS: HUMAN, ALL TOO HUMAN

This paper describes Andrej Tarkovskij's cinematographic interpretation (1972) of Stanislav Lem's novel Solaris (1961). It discusses the conflict between the writer and the film director, based on Tarkovskij's views on the novel's symbolic messages. While the cognitive and epistemological problem of the so-called solaristic were especially important for Lem, Tarkovskij treated the Universe as “human, all too human”: for the Russian filmmaker, the penetration into the cosmic secrets was inextricably linked to the mystique of the human soul and the moral problems of existence. The deep psychological analysis of the film reveals unexpected aspects of the plot's and characters' symbolism. Special attention is paid to the relationship between the Original and the Doubles of Harry – the main female character.

Keywords: Solaris, Stanislav Lem, Andrej Tarkovskij, the human and the cosmic, deep psychological interpretation of the Double
